

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Název projektu	Rozvoj vzdělávání na Slezské univerzitě v Opavě
Registrační číslo projektu	CZ.02.2.69/0.0./0.0/16_015/0002400

Edukace ve zdravotnictví – Edukace a její postavení ve zdravotnictví

Průvodní list studijního materiálu

Yveta Vrublová

Opava 2021

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA
V OPAVĚ**

Obsah

1	EDUKACE A JEJÍ POSTAVENÍ VE ZDRAVOTNICTVÍ	3
2	PEDAGOGICKO DIDAKTICKÉ POZNÁMKY	6
	POUŽITÁ LITERATURA	7
	PŘEHLED DOSTUPNÝCH IKON.....	8

1 EDUKACE A JEJÍ POSTAVENÍ VE ZDRAVOTNICTVÍ

PRŮVODCE STUDIEM – STUDIJNÍ PŘEDPOKLADY

V této kapitole budete seznámeni s problematikou a významem edukace ve zdravotnictví. Edukace neboli vzdělávání sehrává ve zdravotnickém prostředí významnou roli. Pomocí edukace vzděláme pacienty v oblasti péče o zdraví a v oblasti života s nemocí.

RYCHLÝ NÁHLED STUDIJNÍHO MATERIÁLU

Postavení edukace ve zdravotnictví hraje významnou roli, neboť se podílí na primární, sekundární a terciální péči. Základním cílem edukace je zapojení veřejnosti a pacientů do aktivní péče o vlastní zdraví. Známe několik typů edukačních metod, které mohou být použity v efektivní komunikaci.

CÍLE STUDIJNÍHO MATERIÁLU

- Seznámit se s problematikou edukace a jejími typy
 - Pochopit význam edukace
 - Znat jednotlivé typy edukace
 - Umět popsat vlastnosti edukátora
 - Umět charakterizovat cíle edukace
 - Umět popsat podmínky efektivní edukce
-

KLÍČOVÁ STUDIJNÍHO MATERIÁLU

Edukace, edukátor, edukant, typy edukace, osobnost edukátora

ČAS POTŘEBNÝ KE STUDIU

Stopáž studijního materiálu: 00:26:42

Doporučený čas ke studiu: 45 minut

DALŠÍ ZDROJE – DOPORUČENÁ LITERATURA

JUŘENÍKOVÁ, P. Zásady edukace v ošetrovatelské praxi. Praha: Grada, 2010. ISBN 978-80-247-2171-2.

Edukace je souhrnný pojem pro tradiční výchovu a vzdělávání. Vzhledem k tomu, že se jedná o jednoslovný pojem, je lépe operativní.

Výchova a vzdělávání se v reálném procesu vždy prolínají. Termín edukace působí vhodněji jako ekvivalent k anglickému termínu education.

Edukace z latinského slova educio, educare – vychovávat, vypěstovat

Cíl: získání určitých poznatků či dosažení určité změny v chování, „přebudování“ hodnotových, vztahových postojů, citových, volních a vzdělanostních struktur osobnosti jedince

- Edukátor - aktér vyučování či jiné intencionální edukační aktivity (učitel, zdravotník, asistent na vysoké škole, lektor, instruktor, mentor, konzultant, poradenský pracovník a další osoby, které nějakým způsobem vyučují, poučují.
- Edukant - kterýkoliv subjekt učení v této oblasti bez ohledu na věk a prostředí, ve kterém edukace probíhá
- Edukační cíl - výsledek, kterého bychom chtěli prostřednictvím edukace dosáhnout.

Cíle edukace je možné dělit na základě psychických procesů

na kognitivní, afektivní a psychomotorické

- Edukační prostředí je vytvářeno všemi fyzikálně-senzorickými elementy jako je osvětlení, barva, zvuk, nábytek, prostor, atd., které charakterizují místo edukace.
- Edukační standard - dohodnutá závazná norma, která je-li dodržována, pak zajistí požadovanou úroveň kvality edukace. Měl by obsahovat následující kritéria: téma edukace, charakteristiku standardu, cíl standardu, závaznost a kontrolu standardu

Typy edukace:

- základní
- komplexní
- reedukace

Předpoklady efektivní komunikace

- *navázání kontaktu s klientem/pacientem*
- *zájem klienta*
- *získání klienta pro spolupráci*
- *vhodné vlastnosti osobnosti zdravotnického pracovníka*

Fáze edukace:

- posuzování vědomostí, schopností, zručností, postojů a jednání
- příprava a poskytování potřebných informací
- příprava edukačních programů
- organizace a vyhodnocování edukačních programů

2 PEDAGOGICKO DIDAKTICKÉ POZNÁMKY

PRŮVODCE STUDIEM

Obor: Studijní text spadá tematicky pro studijní programy, které jsou akreditovány v rámci klasifikace oborů vzdělání CZ-ISCED-F 2013: 0913 Ošetrovatelství a porodní asistentství.

Cílem je získat znalosti o problematice a postavení edukace ve zdravotnictví. Jako cílené metoda je použita přednáška, praktická ukázka a následná diskuse.

ÚKOL K ZAMYŠLENÍ

Jak můžete motivovat pacienta k edukaci?

KONTROLNÍ OTÁZKA

Jaké vlastnosti má mít profesionální edukátor?

KORESPONDENČNÍ ÚKOL

Jaké typy edukace znáte z vlastní odborné praxe?

POUŽITÁ LITERATURA

BASTABLE, S. B. *Nurse as Educator. Principles of Teaching and Learning for Nursing Practice*. 2nd ed. Sudbury: Jones and Bartlett Publishers, 2003. ISBN 0-7637-1441-0.

HUNT, D. D. *The New Nurse Educator: Mastering Academe*. 2nd ed. New York, NY: Springer Publishing Company, 2017. ISBN 978-0-8261-8182-4.

JUŘENÍKOVÁ, P. *Zásady edukace v ošetrovatelské praxi*. Praha: Grada, 2010. ISBN 978-80-247-2171-2.

MANDYSOVÁ, P. *Příprava na edukaci v ošetrovatelství*. Pardubice: Univerzita Pardubice, 2016. ISBN 978-80-7395-971-5.

SVĚŘÁKOVÁ, M. *Edukační činnost sestry: Úvod do problematiky*. Praha: Galén, 2012. ISBN: 978-80-7262-845-2.

PŘEHLED DOSTUPNÝCH IKON

	Čas potřebný ke studiu		Cíle kapitoly
	Klíčová slova		Nezapomeňte na odpočinek
	Průvodce studiem		Průvodce textem
	Rychlý náhled		Shrnutí
	Tutoriály		Definice
	K zapamatování		Případová studie
	Řešená úloha		Věta
	Kontrolní otázka		Korespondenční úkol
	Odpovědi		Otázky
	Samostatný úkol		Další zdroje
	Pro zájemce		Úkol k zamyšlení

Pozn. Tuto část dokumentu nedoporučujeme upravovat, aby byla zachována správná funkčnost vložených maker. Tento poslední oddíl může být zamknut v MS Word 2010 prostřednictvím menu Revize/Omezit úpravy.

Takto je rovněž omezena možnost měnit například styly v dokumentu. Pro jejich úpravu nebo přidávání či odebrání je opět nutné omezení úprav zrušit. Zámek není chráněn heslem.

Název: **Edukace a její postavení ve zdravotnictví**

Autor: **doc. PhDr. Yveta Vrublová, Ph.D.**

Vydavatel: Slezská univerzita v Opavě
Fakulta veřejných politik v Opavě

Určeno: pedagogickým zaměstnancům SU

Počet stran: 9

Tato publikace neprošla jazykovou úpravou.